

Gift?

INFORMATION FRÅN DIN JURIST

Att gifta sig är ett stort steg. För många är det en livsdröm som blir verklighet. Andra ser det som det främsta sättet att visa omvärlden att man hör ihop och bildar familj. Men att gifta sig har också juridiska följder, även om det förmodligen inte är det man först och främst tänker på. Juridiskt sett kan man se äktenskapet som ett långtgående kontrakt. Men även om det täcker det mesta, finns det saker man kan behöva ordna på egen hand.

Juridiken kring äktenskap rör det mesta i form av ägande, arv och försörjning. Det mesta sker automatiskt när man gifter sig, men det finns situationer man får ordna själv. Det handlar framför allt om bodelning och arv, alltså om man separerar eller om den ena parten avlider.

Här berättar vi kort om hur juridiken ser ut, vilka problem man kan ställas inför och vilket behov av utökat skydd man kan tänkas vilja ha som gift. Tänker man efter före, och ordnar alla papper, blir äktenskapet tryggare för båda.

För information om våra tjänster och priser kontakta oss eller se hemsida.

Din Jurist Stockholm AB
Box 45129, 104 30 Stockholm

Besöksadress
Västmannagatan 64, ☎ Odenplan

Tel: 08-6909780
Fax: 08-6909789
E-post: info@dinjurist.se
Internet: www.dinjurist.se

Information och råd är generella och i vissa delar förenklade och förutsätter att inga juridiska dokument finns. För exakta råd om just din situation kontakta gärna oss.

GIFTA: BODELNING OCH ÄKTENSKAPSFÖRORD

ER SITUATION

– Ska gifta sig

Innan man varit gift en längre tid kan det vara klokt att separera de tillgångar man är överens om är den ena partens, genom upprättande av äktenskapsförord.

Äktenskapet blir tryggare för båda och man slipper riskera onödiga konflikter om förhållandet skulle ta slut.

Äktenskapsförord kan när som helst ändras i framtiden om man känner för det eller omständigheterna förändras.

– Är gift

Även de som varit gifta länge kan vara överens om att en viss egendom tillhör den ena maken. Men man kanske inte har slagit fast detta formellt, genom ett äktenskapsförord.

Erfarenheten visar att man vid en skilsmässa inte längre är lika överens. Då kan det vara bra om tidigare överenskommelser, som man var eniga om när förhållandet var bra, är reglerade genom äktenskapsförord.

Genom ett äktenskapsförord under äktenskap kan man reglera allt på samma sätt som före ett äktenskap och bestämma att viss egendom eller all egendom ska vara enskild.

DIN JURIST REKOMMENDERAR:

✓ Äktenskapsförord

Om man vill att viss eller all egendom ska vara enskild måste det bestämmas genom ett äktenskapsförord. Äktenskapsförordet måste registreras på rätt sätt för att gälla.

Ett äktenskapsförord kan verka formellt men är ett praktiskt och enkelt sätt att på förhand säkerställa att man är överens om vad som verkligen gäller. Och tänk på att ett äktenskapsförord alltid går att förändra eller upphäva om man är överens om det.

För priser kontakta oss eller se hemsida.

Vad säger lagen?

- all egendom är giftorätt inom äktenskapet
- giftorätt delas lika vid skilsmässa eller dödsfall, oavsett vem som formellt äger den
- alla tillgångar i äktenskapet delas om man inte skrivit ett särskilt avtal om annat
- giftorätt enligt lagen omfattar alla tillgångar – även arvegods, värdepapper, pensionsförsäkringar, släktklenoder, hus, lägenhet, bil, båt, framtida arv och gåvor
- genom att skriva ett äktenskapsförord kan man bestämma att man får behålla hela eller en särskild del av sin egendom.
- genom testamente eller gåvobrev kan utomstående bestämma att egendom ska vara enskild för mottagaren.

Tänkbara problem

Alla tillgångar delas vid en skilsmässa. Detta sker automatiskt om man inte har äktenskapsförord. Det kan innebära

- att familjens sommarstuga delas om den ena inte har råd att lösa ut den andra
- att egen bostad delas. I många fall betyder det att bostaden måste säljas, eftersom ingen har råd att lösa ut den andra.
- att pensionsförsäkringar måste säljas. Sparande som skulle trygga ålderdomen får avbrytas för att pengarna ska delas.

Möjligheten till ekonomisk vinning vid skilsmässa leder till onödiga konflikter. Ofta kanske det inte är rättvisa som styr agerandet när ett äktenskap ska upplösas, utan kanske snarare chansen att skada den tidigare parten.

GIFTA: ARV OCHTESTAMENTE

ER SITUATION

– Giftna utan barn

Ärver varandra och något testamente behövs ej. Dock får den först avlidnes arvingar (föräldrar eller syskon) rätt till efterarv, alltså en rätt att ärva "sin" del av boet efter att den efterlevande dött. Om man vill att den efterlevande ska få sitt arv utan belastning (alltså full rätt till hela arvet) krävs testamente.

– Giftna med endast gemensamma barn

Makarna ärver varandra, barn får efterarv och något testamente behövs ej.

– Gift med särkullbarn

Särkullbarn ärver direkt sin andel av avlidnes tillgångar. Det gäller även om det också finns gemensamma barn. För att skydda den efterlevande och begränsa barnens omedelbara arvsrätt till laglotten krävs ett testamente.

DIN JURIST REKOMMENDERAR:

✓ Inbördes testamente

Om den ena eller båda makarna har särkullbarn, är upprättande av inbördes testamente att rekommendera. Det är en enkel åtgärd med stor betydelse om det värsta skulle inträffa. Ett testamente är dessutom enkelt att ändra, ersätta eller riva om situationen skulle förändras på något sätt.

För priser kontakta oss eller se hemsida.

Vad säger lagen?

- särkullbarn ärver före make/maka
- först därefter ärver makar varandra
- gemensamma barn får ut sitt arv först när bägge föräldrarna dött
- om det inte finns barn får övriga arvingar (föräldrar och syskon) efterarv på samma sätt som om det funnits gemensamma barn
- all egendom omfattas av arvet

Tänkbara problem

Om den som avlidit har särkullbarn (alltså barn vars andra förälder är någon annan än maken) har särkullbarnet/-barnen rätt att få ut sitt arv före den efterlevande make. Det gäller även om man också har gemensamma barn. Arvingar har dessutom rätt att få ut sitt arv på en gång, något som kan kräva mycket pengar om man tvingas lösa ut särkullbarn ur till exempel en gemensam bostad. Kan man inte ordna fram pengar motsvarande arvet, är en försäljning och flytt kanske oundvikligt för att barnen skall få sin del. Finns ett testamente kan man begränsa barnens arvsrätt till hälften, detta är det som kallas "laglott".

Som efterlevande kan man alltså hamna i situationen att man tvingas lösa ut sin partners barn ur halva den gemensamma bostaden – om man klarar av det rent ekonomiskt. Eller man kan också ställas inför situationen att barnets kvarvarande förälder (den avlidnes före detta) skall ta aktiv del beslut som rör barnets del av bostad och arv.